

НАШЕ ЖИТТЯ

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

ч. 4 (99)

АУГСБУРГ, 2 лютого 1947

РІК III

Трагедія під Крутами

29 січня 1918 року українська патріотична молодь виступила з Києва на захист від ворожій сил, що йшла на Україну з півночі. Ця молодь, переважно студенти вищих та середніх шкіл, - не була технічно-військово підготовлена до бою з сильнішим ворогом. А все ж ці юнаки пішли в бій. Більшість іх загинула на полі бою або в полоні після динки знищання від озброєній большевицької солдатески.

Після рік крові і сліз, що проплив український народ від кінця 1917 року в боротьбі і в неволі, - чи можна згадувати про кілька сот труп під Крутами, як про важну історичну подію? На таке питання давно відповідь: не тільки можна, а й повинно. Подія під Крутами - це символ, знак, що відмежовує Україну після революції 1917 року від України передреволюційної. Крути знак, що Україна здобулася на спротив чужому насильству, це доказ, що українці (хоч невелика горстка їх була) виявили свою вою, хотіння бути вільними і незалежними.

В 19 віці український народ жив під царською владою в стані холоп'я, Ніњки, дядьки отечества чужого, - так називав Шевченко тих „малоросів“, що робили кар'єру в петербурзьких канцеляріях, будували „велику, неділімую Росію“ і одночасно гнибли свій народ, його культуру, мову і політичну традицію.

Народ, віками пригноблений, не міг відразу стати на ноги. Центральна Українська Рада ширіла на Україні політичну свідомість, але чи можна було за півроку зробити з несвідомою, темною масою свідому й організовану націю? Центральна Рада мусіла все робити відразу: від азбуки до академії наук, від народної школи до університету. І то в умовах нескінченої світової війни і в обставинах великої супільнії революції.

Український революційний парламент - Центральна Рада - не ставила собі на початку завдання відділити Україну від Росії і утворити власну державу. Такого завдання не ставили собі й значно свідоміші національно українці, що були тоді під австрійською владою - в Галичині та на Буковині. Провідники Центральної Ради хотіли перетворення Росії в державу федеративну, в якій український народ мав би самоуправу на своїй землі. Діячі Центральної Ради розуміли, яку небезпеку несе українському народові німецький імперіалізм. Тому Центральна Рада поставилась проти большевицької пропаганди міра за всяку ціну. 25 грудня 1917 року український секретар Закордонних Справ Олександр Шульгин заявив на засіданні Центральної Ради в Києві: „Большевики готовують заключити сепаратний мир. Ми з цим незгодні, ми не можемо допустити, щоб німці та австрійці посунули свої полки на французів та англійців. Ми стоймо за мир загальний, який би благословляла демократія цілого світу“.

Російські большевики були іншою погляду.

Большевицька партія грала на найнижчих інстинктах темної юрби, обіцяла масам „грушки на вербі“: хліб, землю, мир, свободу безмежну. Тяжко було боротись проти цієї рознуданої демагогії.

Панас Феденко.

КОМІТЕТ ДЛЯ ОБ'ЄДНАННЯ ЕВРОПИ

16 січня утворився в Лондоні Комітет для об'єднання Європи. На голову Комітету обрано колишнього прем'єра Англії В. Черчілла.

СОВЕТСЬКИЙ УРЯД ХОЧЕ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗУВАТИ СУЕЗДЪ КІЙ І ПАНАМСЬКИЙ КАНАЛІ

Москва. - „Нью Таймс“, советський тижневик, писаний англійською мовою, містить статтю, в якій пише: „Прокопання цих великих каналів улегшило світовий транспорт. Але це сталося в добу капіталізму, і капіталістичні сили використовують їх для своїх вузьких цілей. Проти цього стану поширюється сильний рух протесту, передусім у країнах, що були позбавлені свободи імперіялістичними силами наслідком їхнього панування над кантонами.“ Одначасно в статті виділено такі водні шляхи як Дунай і Дарданелі. Ті полки, що були покликані Центральною Радою в Київ для оборони столиці України перед ворогом, у рішучий момент заявили свою „нєутральність“ у війні з російськими большевиками.

При кінці грудня 1917 року розгорілася справжня війна між большевицьким російським урядом та Українською Народною Республікою. (Війну „буржуазні Центральні Ради“ оголосив Ленін). Війна з боку московського і боку українського велається не регулярним військом, а добровільцями. Вигода для московських большевиків була в тім, що вони могли зібрати своїх добровільців в більшій числі, ніж Українська Центральна Рада. Чому? Причина зрозуміла: на Москвінці була недостача харчів, вугілля, заліза, бо все це Москвінці на діставали з України. Отже, кілька „на Україну по хліб“ - знайшовши років відгук на Москвінці. Москвінські большевики повели пропаганду, мовляв, вони несуть „свободу Україні“, визволяють від „буржуазної Центральної Ради“. Ця пропаганда велається проти українського уряду, що в ньому проводили українські соціалістичні партії...

22 січня 1918 року Центральна Рада проголосила незалежність Української Народної Республіки. З Москви наступали полки большевицької „червоної гвардії“. В історії бувало не раз, що мала горстка відважних людей обертає події на користь свого народу. Так було в Україні 1918 року. Коли б ураїнському урядові удалось зібрати більшу силу добровільців на початку 1918 року, то наша справа була виграна. На жаль, „українізовані“ полки тільки „лускали насіння“, грали в карті та слухали промови на „Лінгвах“. Тільки полк імені Костя Гордієнка під командою полк. Всеволода Петрова був придатний до бою за Україну. В цих обставинах мусіла піти українська патріотична молодь до боротьби. Більшість цих юнаків належала до соціалістичних партій, були це ідеалісти, готові на найвищу жертву за незалежну демократичну Україну.

Українська молодь львівні серця, юнаки, що зтерли з себе тавро московського холопства, пішли в бій. Вони полягли в нерівній боротьбі. Але їхня жертва не була даремна. Цим прикладом посвятили і герояства вони запалили широкі маси народу. Наша збройна боротьба 1918-20 років проти большевицької диктатури і проти монархізму бере почин від бою під Крутами. В цьому вага події. Вона не забудеться в історії України, як не забулась геройська оборона греками проходу через Тернополі 480 року перед Христом.

Делегація советських законодавців приде в лютому або в березні до Англії на запрошення англійського парламенту.

Кілька тижнів тому англійці запросили також Верховну Раду ССРР, і тепер настіла вітка, що запрошення прийнято. Це перші советські відвідини в Англії.

Адреса Редакції та Адміністрації

„НАШОГО ЖИТТЯ“

“Our Life”, Augsburg,

Speyerer Straße 1 (біля Birkenfelder Straße)

Адреса для листування і грошових

переказів тільки

Ukrainian Newspaper "Our Life",

Augsburg, Postamt 2, Postfach.

ВИТРАТИ АМЕРИКИ.

Злучені Держави Америки мають у своєму обрахунку витрат на 1947 рік такі суми:

Оборона держави	11,3 міліард. дол.
Платні ветеранам	7,3 „
на державні довгі	5 „
Закордонні справи	3,5 „
Суспільна допомога	1,7 „
Все інше	8,7 „

Цей бюджет показує, в якому напруженні перебуває світ після Другої великої війни. Майже половина коштів Америка мусить витрачати на військо та на міністерство закордонних справ.

На досліди атомової енергії конгрес призначив 443 мільйони дол.

ДЕ ГОЛЬ НЕ ПРИЙНЯВ ВІДЗНАЧЕННЯ

Паріж.- Ген. Ш. де Голь не прийняв найвищого військового відзнаки, військової медалі, яку м. ін. одержали прем. Черчіл, ген. Сталін і през. Рузвелт. Ген. де Голь заявив, що він не може рівнятися з Рузвелтом, Черчілем та Сталіном в заслугах у військовій діяльності, бо він працював для Франції пе рше за все як політик і керівник держави, а не як військовик-вождь та стратег.

УНРРА ВІДПОВІДАЄ НА ПОЛЬСЬКУ КРИТИКУ

Вашингтон.- УНРРА має до 1 березня 1947 р. зовсім закінчити свою діяльність в Європі і хоче себе вправдати перед закидами зробленими на її адресу з різних боків.

УНРРА відповідає на закиди, зроблені її польсько-американським конгресом, що на його чолі стоять Розмарек і Нуркевич. Вони заявили, що вона вживала „комуністичні“ способи, щоб „заликати“ польських ДП і примусити їх вертатися додому, що вона дозволяла представникам Варшавського польського уряду вільно вести пропаганду за поворот, забороняючи одночасно американській польській пресі і робила голодом натиск на поляків щоб вони ішли додому.

У своїй відповіді УНРРА зазнає, що Розмарек і Нуркевич висунули її твердження в Лондоні, Чікаго, Парижі і Нью Йорку. УНРРА зазнає, що вона нікого насилило не примушувала до повороту. Відповідає за розділ харчів у таборах не УНРРА, а армія. Найбільшою перешкодою для репатріації була сама закордонна преса, що не тільки вела пропаганду проти репатріації, але також підтримала мораль в таборах, поширюючи всякі триоживії.

ЗМОВА НА КОРОЛЯ

Німці намірявались убити англійського королівську пару, що мала на початку війни відвідати Сполучені Штати Америки. Німецький консул в Сан-Франциско Відеман і Голова Американсько-Німецької спілки Швін стояли на чолі змови. Її викрито.

20000 ПАКУНКІВ З АРГЕНТИНИ ДЛЯ ФРАНЦІЇ.

Буенос-Айрес.- Пароплав „Дезірад“ вийшов у неділю до Марселя, іван тажений 20000 харчовими пакунками по 5 кг. від „Комісії допомоги країнам, що потерпіли від війни“. Ця організація на чолі з міністром тортії, Лагомарсіо хотіла таким способом полагодити харчові труднощі в дружній країні.

ТАСС СПРОСТОВУЄ

Москва ТАСС спростував повідомлення одного американського кореспондента про концентрацію советських військ поблизу турецьких кордонів, назвавши його фальшивим і провокаційним. Кореспондент одержав це повідомлення від американського військ. аташі в Анкарі.

Політичний огляд

Франція.

Франція має нового президента Венсана Ороля із соціалістичною партією. Соціалісти - це третя величина на посту в Франції. Дві найбільші партії народна Республіка, і комуністична не могли між собою погодитися, тому погодилися, щоб президентом був соціаліст. Ороль назначив на голову уряду соціаліста Рамад'є. До уряду належать міністри з народної і з комуністичною партією. Під проводом соціалістів Франція йде до політичного союзу з Англією. Ця вістка викликала велике невдоволення Москви. На не приязні заяви московської преси англійський міністер Бевін послав ноту до Молотова з проханням, щоб вона була доведена до відома Сталіна. Сталін дав свою відповідь зокрема на пропозицію Бевіна провожити союзний договір між Англією та ССРР: „Якщо говорити поважно про таке продовження, то треба перше звільнити від застежень, що його ослаблюють. Тільки тоді можна говорити поважно про продовження договору”.

Мировий договір з Німеччиною.

Мировий договір з Німеччиною підготовляється на попередній нараді в Лондоні. Договір буде вироблений остаточно на конференції, що почнеться в Москві 10 березня. На домагання малих держав (Австралія і ін.), щоб їхніх представників допустили на мирову конференцію, советський посол в Лондоні Гусев відповів, що “права великодержав рішати в світовій політиці „куплені найбільшою сумою крові””. Французький уряд проектує, щоб Німеччина була перетворена на федерацію з правом для кожної частини мати дипломатичні зносини з чужими державами. Берлін мав би перестати бути столицею Німеччини.

Польща.

Польща після виборів 19 січня має виразну комуністичну більшість (383 посли на 444 місць у сеймі). Про “демократичні” вибори в Польщі пише англ. „Манчестер Гарден”

“Уряд пезперечно уживав поліції як зброй для залякування легаль ної опозиції”. З причини допущеного насильства при виборах в Англії та в Америці чути голоси, щоб не визнавати нового уряду Польщі.

Англія і Албанія.

Англія подала скаргу на Албанію за те, що мініами в Адріатичному морі пошиюдила англійські нищиль

ники. В обороні малої Албанії виступив в Раді Безпеки советський дипломат Громіко.

Близький Схід.

Московські „Ізвестії” обвинувають англійський уряд, що він, мовляв, хоче утворити “Блок Близького Сходу”, до якого мають належати Туреччина, Персія, Афганістан, Ірак, Сирія, Ліван та Трансіорданія.

Італія.

Італія пережила урядову кризу: соціалістична партія розбилася на дві групи: ліва стоїть близько до комуністів (міністер Ненні); поміркована на чолі з Сераготто хоче співпраці з “середнім станом”. Ненни мусить покинути уряд міністра закордонних справ. Італія має вибрати: бути під впливом Москви або в союзі з Америкою та Англією. Подорож голови італійського уряду Де Гаспарі в Америку і позики, що дає американський уряд Італії, показують перевагу заходу над сходом.

Греція.

Греція, завдяки сусідам, що мають комуністичний уряд не має спокою. Повстання комуністів ще не зліківдане. Генерал Зеррас, прòвідник правої групи, що билася з німецькою окупацією, заявив, що піде в гори з своїми прихильниками битись проти комуністів.

Палестина.

Терор юдейських націоналістів проти англійської влади в Палестині зіпсував відносини між Англією і сіоністами. Однака з ознаки поліпшення „Жидівська агенція” вступила в переговори з англійським урядом про порядкування відносин у Палестині. Відповідальні юдейські діячі ухвалили кликати юдейське громадянство силою задушити тероризм таїнських організацій („Іргун” і ін.).

МІСЦЕ УВ'ЯЗНЕННЯ НАЦІСТИЧНИХ ВАТАЖКІВ

Засуджені на ув'язнення німецькі нацистичні ватажки мають бути перевезені в окрему тюрму в Берліні. Тюрма організована за останніми приписами технічного забезпечення, і можливість самогубства включена. Шкіла немає зовсім, усе покрито пластичною масою, світло падає згори через стелю. Теж і улаштування убирається продумане до подробиць.

ПЕРЕВІРКА „ДІ-ПІ”.

Усі поголоски, що будім-то особи включені з „ді-пі”, вважатимуться на положенні німецьких біженців, не відповідають правді.

Усі такі особи мають теоретично діставати німецькі харчові картки і зареєструватися у німецькому уряді праці. Оскільки немає для них відповідних приміщень, вони можуть тимчасово залишатися у таборах. Вони й надалі вважаються за бездержавних і користуватимуться у рівній мірі як і „ді-пі” в майбутньому підтримкою ІРО (Міжнародна допомогова організація для втікачів).

Про їх примусову депатріацію не може бути й мови.

ПОЛЬЩА ЗРИКАЄТЬСЯ ЗАХІДНИХ УКРАЇНЦІВ, ЯК СВОІХ ТРОМАДЯН

В офіціозі УНРРА - „УНРРА Там Невс”, з 15. 11. 46, ч. 23 ст. 8., появилось офіційне оголошення такого змісту:

Польща утійное громадський статус (державну приваленні) українців і фольксдойчів. УНРРА в Польщі отримала від польського уряду, таку заяву, яка вияснило по позицію Польщі щодо питання депатріації осіб української національності і фольксдойчів:

1. Громадяни української народності, які проживали на теренах відступлених Польщею Україні і які мали польську громадянство до 1939 р., мали його тому, що жили давніше в рамках польської держави. Після того, як дотичні території були включенні до українських територій, ці громадяни втратили польське громадянство і не підлягають репатріації. Ця справа була усій тій час у польських кордонах, підлягають обов'язковій репатріації на Україну. З другої сторони всі поляки зберігають польське громадянство і підлягають обов'язковій репатріації.

2. У випадку мішаних польсько-українських подруж, голова родини вирішує про громадянство членів родини. Якщо голова родини є поляк, його родина польська і має бути депатріована до Польщі. Якщо голова родини українець, члені родини є українськими громадянами і як такі не підлягають обов'язковій репатріації. Винятки допускаються у випадках, коли ціла родина є вихованою в польському дусі.

3. Польські фольксдойчі всіх категорій підлягають обов'язковій репатріації. Німецькі фольксдойчі, більшість польських громадян німецької народності, які були польськими громадянами до 1939 р. або народилися в Польщі і які під час німецької окупації були вписані на листу фольксдойчів, в жодному разі не можуть бути депатріовані до Польщі!

(„Укр. Трибуна” ч. 4(28) з 23. 1. 47)

ПЕРЕЇЗД В ПІВДЕННУ АМЕРИКУ

ЛОНДОН. Сер Герберт Емерсон, директор Міжнародного Комітету для втікачів, заявив, що добровільна депатріація є найкращою методом розв'язання питання Д. П. Однака комітет займається та-кою проблемою групового і індивідуального переселення за океан, головне - в Південну Америку. Спеціальна комісія комітету саме тає перші відвідує Аргентину, Болівію, Чилі, Парагвай, Перу та Еквадор. Друга комісія має поїхати в Колумбію і Венесуелу. З Бразилією ведуться переговори в справі переселення. Аргентина вислава в Европу ко місію, що має організувати переселення 30000 осіб що місяця в цю країну, насамперед з Італії. Польські вояки з Андерсової армії в Італії вже дostaють візи в Аргентину.

Англійський міністер Гектор Мек Нейл заявив на відкритій Міжнародному Комітету для втікачів, що він жалкує, що немає советського представника. Однака він не просить вибачення за політику Комітету, що привела до виходу советського представника з цеї установи.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ В АВСТРАЛІЮ

Колвелл, австралійський міністер для імміграції в своїй промові загадав про товариство з капіталом 10 тисяч фунтів стерлінгів, що утворилося для допомоги переселенцям з Європи в Австралію, зосібна

переміщеним особам. Колвелл заявив, що таке товариство може тільки „роздражнити уряд і народ”. Австралійці не хотять прийняти на пливу „европейських” емігрантів будької раси або віри”. Австралійський уряд дозволяє в'їзд в Австралію тільки для тих, що мають близьких рідних в Австралії, згідних їх прийняти і удержанувати..

ПЕРЕСЕЛЕНЧІ СПРАВИ

Перші українські скитальці в Аргентині.

Ще 30 вересня м. р. висіли на аргентинську землю з французького корабля „Кампані” перші, по недавній війні, дві родини українських скитальців, що прибули до Буенос-Айрес із Швейцарії. Представники українського Допомогового Комітету та української національної преси привітали скитальців ще в пристані та подбали для них про тимчасове приміщення.

Репатріація з Франції.

Як повідомляє варшавська „Жеч посполіта”, польська Амбасада в Парижі підготувала угоду з Францією, на основі якої має повернутися з Франції до Польщі 50 тисяч поляків. Ця репатріація обійтиме головним чином кваліфікованих робітників, в тому числі 8000 шахтарів, 6000 хліборобів, 1000 будівельників та 2000 ремісників з родинами.

Репатріація почнеться в лютому 1947 р. транспортом хліборобів 3000, що виїмкували до Франції перед другою світовою війною.

Канадійські консульти приїжджають до Європи.

Як відомо Канадійському Сенату по годився на в'їзд українських скитальців до Канади без обмеження кількості. В першу чергу мали б переїхати ті скитальці, які мають на руках афідатів, або мають знайомих у Канаді, а далі і всі інші особи.

Незабаром приїдуть до Європи представники Канадського Уряду, які разом з консулами в Парижі, Гаазі, Брюсселі провадитимуть все підготовчу роботу і організовуватимуть переселення скитальців. Представники повинні почати свою працю ще цього року. Продовження опіки над скитальцями.

Комітет оборони людських прав і соціальних питань у Нью Йорку більшістю голосів ухвалив постанову про те, що скитальці, які не хотять повернутися на батьківщину надалі користуватимуться харчуванням і помешканням Міжнародної Організації для втікачів. Ця ухваля прийнята всупереч волі представника СССР Топлякова, який настоював, щоб перевірити політичну діяльність кожного скитальця.

З ПРЕСИ.

„Укр. Трибуна” з 23 січня пише про проголошення самостійності й соборності України декларовану „після 579 років роз'єднання”.

Це очевидна помилка. Галичина та Східні Українські землі належали до однієї держави (Польщі) після Люблінської унії (1569 р.) аж до 1772 року, коли вперше розділено Польщу, і Австрія взяла собі Галичину. Отже розділ на „галічан” і „наддніпрянців” датується роком 1772.

„Укр. Трибуна” в оцінці подій украйнської революції приписує вину за поразку української визвольної боротьби - „українському соціалізму”. Публіцисти „Укр. Трибуни” безкрайично повторюють цю легенду про „удар кінджалом”, запозичену з арсеналу Гітлера в його боротьбі проти німецької демократії. Це спростування історичних подій може бути корисне деяким політичним групам, але воно суперечить історичній правді. При стані українських національних сил 1917 року наїві Міхновський, відомий як ідеолог націоналізму був проти проголошення незалежності України 1917 року розумів, що треба наперед підготувати народні сили. Українські соціалісти зробили все, що могли для політичного пробудження українського народу. Акти самостійності й соборності (Універсал Центральної Ради та Універсал Трудового Конгресу) - це в найбільшій мірі досягнення українських соціалістів.

Коротко

* Начальник пресового відділу в еспанському міністерстві внутрішніх справ Дарана заявив, що еспанський уряд приймає політичні емігранти із Франції.

* Вашингтон. Визначні громадяни США в численних листах до Білого Дому, Конгресу та в газетах статтях заявляють, що в Америці нема для „ДП” ні місця ні праці.

* Берлін. Головкомандувач американських збройних сил в Європі ген. Мек Нерн відбув пресову конференцію, на якій заявив, що Америка порозумілася вже з Англією та Францією щодо реформи

УКРАЇНСЬКА ДЕМОКРАТИЯ ПРОТИ ТОТАЛІЗМУ

В цім розділі передруковуємо низку статей з української демократичної преси 1930-х р. щоб пригадати, хто в нас поборував тоталістичний рух тоді, коли він був у наступі.

НОВА І ШКІДЛИВА ОРІЄНТАЦІЯ

(Стаття М. Матчака в „Громадсько му Голосі” з 15 квітня 1933 р.)

Перемога гітлерівського табору в Німеччині викликала в деяких наших колах підйом. З цим зв'язується надія на здійснення політичних плянів українського народу. Мистцями, які фабрикують і поширяють такі безосновні надії, є провідники нашого „націоналістичного“ табору.

Чи наші прихильники націонал-соціалізму скважують ті численні концентраційні табори, що їх Гітлер заповнене тисячами своїх політичних противників! Але ж усі українці, за винятком комуністів, за- суджують подібні концентраційні табори на Соловецьких островах! Або чи гордяться наші прихильники німецьких погромщиків тим, що гітлерівці переслідують безборонне жидівське населення в Німеччині в такий жорсткий спосіб? Жидівські погроми- це один з найбільших злочинів в історії людства. Особливо український народ, так часто гноблений і поневолений, найгостріше відчуває всю ту гідь, що виявляється в переслідуванні і гнобленні цих невинних людей.

Розгром соціалістичних організацій, жидівські погроми, масові розстріли невинних без якогонебудь суду, звичайно під претекстом, що вони намагалися втекти з концентраційних таборів- все це мусить викликати сильну реакцію цілого цивілізованого світу.

Наши „націоналісти“ намагаються віправдати свою підтримку Гітлеру, кажучи, що мито закордонної політики гітлерівського уряду є розбити Советський Союз і при цій нагоді звільнити Україну від большевицької окупації. Немає більшої помилки, як думати, що метою Гітлера є визволити Україну з під пануванням комуністичної Росії!

Декоможе здаватись, що во- рожа політика гітлеризму- супроти Польщі диктує західним українцям прихильність до гітлерівського руху. Але навіть в такому випадку інтереси гітлерівської політики не йдуть паралельно з інтересами українців. Гітлерівці кажуть, що можуть забрати від Польщі Шлезьє і „Коридор“. Населення тих територій, нема найменшого сумніву, переважно польське. Чому ж тоді ці

Є. МАЛАНЮК

Вже й ненависть згаса, а я не вспів
Пі вогнем твій смуток запалити.
Часами чути панахидний спів,
Часами- скрігіт...

Просторінь та вітер
Все поглинають. І відходиш ти
За сиву млу, в сльоту дощів осін-
ніх.

І не збегнуть, як пророста насиння
Між бур'яну та будіку пустинь.

Голодним вівком вис листопад.
Все полягло в єдиній пізній жертви
І нікому повстать і наступати
В осінню муть, де голос вже зав-
мер твій,

Де губиться шматками сивий степ.
Ta в глибині твоїй цвінтарно-мер-
твій

Зітліле зерно пружиться й росте.

Настане час- зійде- і встануть
Мертві.

1931

(Зі збірки „Земна Мадонна“)

території мусить належати Німеччині, а не Польщі? Ми завше засту- пали погляд, що свободна воля більшості повинна рішати, до якої держави має належати даний народ. В цій справі не повинні рішати за- собом націльства „історичні права“ або інтереси сильнішої держави.

Коли б Німеччина забрала у Польщі коридор. Польща була б від- різана від Балтійського моря. В та- кому випадку вона змагала би до експансії в південно-східному нап- рямі, щоб мати прямий доступ до Румунії і до Чорного моря через ук- раїнську територію.

Німецькі політики часто висувають ідею, щоб Польщі за втраченій „коридор“ і Шлезьє передати, в формі репараций, землі на сході тобто частину українських територій. Чи це йде по лінії українських інтересів? Очевидно, ні!- як кожний бачить, у нас, українців, немає ніяких важливих причин захоплюватись гітлерівським рухом. Навпаки, є багато причин жаліти, що гітлерівська диктатура запанувала в Німеччині. Перемога диктатури в Німеччині буде фактором посилення реакції і диктатури в інших країнах. Диктатура для українського народу, який досі перебуває в неволі, є дуже шкідлива. Ми можемо надіятись на кращу долю лише тоді, коли демократичний режим запанує в Європі, коли в нас самих буде можливість вільно організовуватись, коли матимемо свободу слова, свободу преси. Диктатура знищує всі ці свободи.

Українські працюючі люди не можуть мати ніколи ніяких симпатій до гітлерівської або фашистської диктатури!

Володимир Державин

ПОЕТ ЕПОХИ

До п'ятидесятиріччя з дня народження Євгена Маланюка
1. 2. 1897- 1947

Нічого вже не залишилось, ані уяв, ані марінь...
Але недаром серце било, і очі вічно пили синь.

С. Маланюк, „Підсумок“.

Не кожна епоха має свого поета. Були величаві й пишні, були й справді велиki епохи, що не позначились відповідно на поезії сучасників, як от перша імперія французька, або ж Хмельниччина. „Царі бували їх до Агамемнона“- слушно, зауважив Гораций. Проте її для автора Ілліди Троянська війна була вже тільки туманним мітом- легендарним скожетом, з яким він, що во- лів, тає робив, модернізуючи його на власний смак, немов Сенкевич і Косач- Хмельниччина. Жадна літе- ратурна ресонструкція минулого, хоч би й насикрізь прослісона най- циришним пістетом, яку „Сонці Ав- терліца“, Поля Адана і „Орлата“ Ростановому або найгніянільніша, як у „Саллямбо“ Флоберовій і „Франчесці да-Ріміні“ Габрієлла д'Анунціо, неспроможна заступити артистично-го голосу великого сучасника- як що той голос фактично прозвучав, і якщо він не затримався в даль- ших поколіннях. Адже можливо, навіть всьомиправдоподібно, що той „віщий Боян“ був поетом най-

Милій спогад про Україну- чарівний краєвид Полісся.

„ІНДЕ ИРА“ (ПРИЧИНА ЗЛОСТИ).

„Укр. Трибуна“, орган „демократії з примусом“ (про це призвався редактор цієї газети в ч. 4 1947 р., коли з виразним коментарем навів інструкцію американського військо- вого уряду)- отже „Укр. Трибуна“ тяжко невдоволена тим, що „Наше Життя“ почало виходити і має широкі маси своїх прихильників серед української еміграції. Здавалося би, чоми не радіти цьому фактам, що безкомпромісний демократичний часопис відновив свою роботу?

Але „демократія з примусом“ з „Української Трибуни“ непомалу цим огорчені і свое невдоволення та злість виявляють недвозначним спо- собом в числі „У.Т.“ з 26 січня. Ось як „вітає“ нас „Укр. Трибуна“:

„У „Нашому Житті“, що було відмerno легким смертю з „виснаження“ після вміщення „статей“ на зразок „Анонімі держави не творять“ і тепер чомусь знов воскресло, П. Феденко містить...“ і т. д.

Хоч дискутувати з редакторами, що допускають аж таких метод, мала приемність, мусимо брати- ся і до цього діла, щоб як то кажуть, „баламутство не ширилося“.

Вана дійсністю, як і попередні іде- али Драгоманова й Грушевського.

Та минула доба була доба героїч- на і назавжди лишиться такою в пам'яті українського народу, бо її репрезентує- і репрезентуватиме в очах наших нащадків- героїчна поезія Євгена Маланюка і його літера- турної школи. Та доба була прослі- на високим і шляхетним естетизмом, і саме через це вона була та- ка творча, що її мистецькі досягні- переживуть численні сторіччя і вже насьогодні становлять самим уже артистичним стилем своїм, незалежно від хибних конструкцій та „привидів утопії“ свого ідейного змісту- позитивну сполучну лан- ку між нашим учоращим і сьогоднішнім національним письменством. І це є заслуга, насамперед, Євгена Маланюка і поетів його школи; бо коли кажуть „стиль це епоха“, то це вірно тісно мірою, якою поєт творить свою епоху.

А хто ж більшою мірою причет- ний до формування літературного обличчя тієї минулості епохи, ніж по- ет, що й сам звертається до „вічної судьби“ чи фатуму- до Світової Вол- і відповідальністів- з благанням:

Вчини мене бичем твоїм-
ударом, вистрілом, набоєм,
щоб залишився хоч чорний
дим над неповторною добою.

„Молитва“).

Волонтизм- така є основна прикмета тієї „неповторної доби“, невідмінно присутня чи не вжко- ви вірш Маланюковим- наріжний каміні цілій тематики поета:

Напруженість, с: цільності, важ- ність, повність

Пригадаймо деякі факти: Непра- вду пише „Укр. Трибуна“, що „Наше Життя“ умерло „легко смертю“. Всім відомо, що „Наше Життя“ було припинене злочинною рукою, наслідком явного насилиства.

Це зробили однодумці редакторів „Укр. Трибуни“, ті самі, що з наказу п. Блавацького 12 вересня 1946 року поламали замки в редакції „Нашого Життя“ в Аугсбурзі і за- гарбали майно видавництва. І тепер у редакторів „Укр. Трибуни“ повертається пера в руках, щоб писати, що „Наше Життя“ вмерло з „виснаження і „легко смертю“?! „Укр. Трибуна“ згадує про статтю, що спонукала наших тоталістів учинити замах на „Наше Життя“ 12 вересня 1946 року: це статті про аноніми, що критикували діяльність УГВР. Цю діяльність критикує вše свідоме широке українське громадянство, а не тільки „пани Феденки“ з „непочатальною писанкою“ (дуже елегантний, „дженрелеменський“ стиль мають редактори „Укр. Трибуни“!).

Розуміємо злість і обурення цих редакторів. Адже ж статті з критикою діяльності деяких організацій підкопують під ними фінансову базу, щоб виманювати і виму- шувати гроші з несвідомих людей, неч.

вони подають звістки про повстання між Москвою і Петербургом (див. „Укр. Трибуна“). А тут появляються незалежні критичні голо- си, що називають таку „діяльність“ власним іменем.

Хто ж після цього скоче збагачу- вати їхніопартійну касу дарунками і податками?

Коли б редактори „Укр. Трибуни“ знали історію повстання під со- вєтським режимом або знали, яких метод уживає диктаторська влада при їх ліквідації то не писали б так легко про це. Відома річ, що проти режиму диктатури можуть вибуха- ти то там, то тут повстання, які свідчать про волю народу до неза- лежного життя але хто розумний і відповідальний скоче ставити на карту життя власного народу, роз- дуваючи такі рухи в якіо безвиг- лядні ситуації?

Тому- знов ставимо питання: ре- альна чи романтична полі- тика? Відповідальність перед на- родом і його будущістю, чи атаманський авантюризм і дурисвітство? Нехай покинуть ці люди „рррево- люційну“ фразелогію, бо за цими фразами кожна свідоміша людина бачить ідеальну і практичну погор- женічні

та бронза й сталь- на тиск і пере- різ.

„Поліття“).

Не зупиняємося тут на конкрет- но- політичних і історіософіч- них виявах того волонтизму в по- езії С. Маланюка- вони бо загально відомі і зрештою, влучну сумарну аналізу їх подано Ю Шеремою (збрін МУР 1,71 сл.). Вони стягли сво- го часу на поета чимало обурення- почасти може й широго- чимало ін- синуацій і наклепів. Згодом високе мистецтво перемогло; і виступи та- кого роду, як от п. Доленги у вар- шавському квартальному „Ми“ (1933), сприймаються насьогодні як політканські памфлети, негідні се- рійозній увагі. Але що саме мож- ливило цю величнуперемогу поета над традиційно-інергтою масою ме- титальню власних час- тих ча- сів, про які сам він сказав:

Гула найнеповторніша із діб,
та не почув нічого людський дріб
(„Я знаю, що потрібно...“).

Чому саме С. Маланюкові випало позначити печатию свого стилю або впливу чи не все провідне й визнач- ніше з літературної спадщини тієї нещодавної доби?

Скажемо відразу, що стиль Маланюка- це не стилі геніальнаго по- ета. Йому бракує тієї рафінованої цілості й самоцінності (інтерес- сійності), тієї, сказати б, абсолют- ності вислову, яка відзначає, при- міром, Поля Валері і Стефана Геор- ге, Іонкентія Анненського і Н. Гумільова, а в нашому модерному пись- мові- О. Ольжича, О. Телії, С. Гордій- наського та інших. Проте безпосеред- ністю стилістичної взаємодії між С. Маланюком і М. Рильським немає, і спорідненістю їх полягає не в сти- лістичній площині, а в площині типології літературної творчості. Обидва с поети надзвичайно просторого діапазону, в основному поети- лірики, проте з тематикою майже всеохопною, а не спеціально ліричною, і з виразним замілуванням в образно

ФІЛЬМ ПРО АТОМОВУ БОМБУ.

„Початок або кінець” - назва нового фільму про атомову бомбу в останніх місяцях війни. Президент Рузвельта грає Ліонел Берімор. Дві найбільші американські компанії „Паремаунт”, і „Метро Голдвін” претендували на право зфільмувати цю річ; виграла спілка „Метро Голдвін”.

Відомий тенор Ян Кепура приїде з своєю дружиною Мартюю Егерт із Парижу до Берліну для головних ролей в новому фільмі.

ЯПОНСЬКИЙ ФАНАТИЗМ

Ріо де Жанейро. — Більше як через рік після поразки Японії, численна японська колонія в Бразилії признала цей факт. Провідники фантастичної організації „Шендо Ремей” агодилися підписати декларацію, в якій признають поразку Японії. До цього часу кожного японця, що твердив щось подібне, уважали за зрадника і старалися вбити. Це довело до великої кровопроліття. Поліція мусила заарештувати кілька тисяч японців за тероризм. Всім, і чекали дня „страшного суду”. В той день мала приїхати в Бразилію японська флота і знищити всіх зрадників. Тільки з великим зусиллям удалося війську утримати спокій у країні. Тепер визнання поразки організацією „Шендо Ремей”, що має 10000 членів, приведе до заспокоєння в Бразилії.

МАГДА ФОНТАНЖ СТАНЕ ПЕРЕД СУДОМ

Бордо.- Магда Фонтанж, коханка Мусоліні, обвинувачена в шпіонажі на користь іншої держави, станиця перед військовим трибуналом в Бордо 29 січня б.р.

Магда Фонтанж була раніше секретаркою в бійні з бордоськими газетами і з'явилася до Мусоліні як журналистка. Вислава з Італії, вона хотіла скинути відповільність на французького посла Шамброна, якого вона намагалася вбити в Парижі.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В ПАРИЖІ

25 грудня у великий залі при вул. де Рек відбувається вечір св. Миколая з дарунками для дітей і дорослих.

29 грудня Товариство „Пісня рідного краю” влаштувало традиційний концерт колядок і щедрівок.

31 грудня в залі Бельгійських комбатантів відбувається новорічний баль концерт, що його влаштувала секція був. вояків-українців, що перебували у французькому війську.

РЕЦЕНЗІЯ

Культурно-мистецький календар альманах на 1947 рік. Регенсбург. „Золота брама” 1947. 96 стор. (Ц. 8 марок).

Серед повені календарів на 1947 рік цей альманах відзначається своїм досить цікавим і різноманітним змістом. Постій В. Барки, Ю. Косача, Л. Лимана, Б. Нижанківського, Т. Осьмачки (уривок із поеми „Поет”), новелі І. Костецького, Ю. Бескида, статті з літератури й мистецтва Юріяка, В. Блавацького, П. Мегика, М. Григоровича, зміс товна й цікава стаття Ю. Шереха про вплив Галичини на українську літературну мову, статті В. Бера про духові течії Європи нового часу, політичний огляд за 1946 рік і т. ін.- ось зміст Календаря. Закінчується Календар невдалою статтею КЮ „Підсумки літературного року”. Обмеживши здебільшого тільки перелік авторів і їхніх творів, КЮ найбільше місця приділяє творчості В. Барки (18 рядків). У. Самчукові, Т. Осьмачці, Ю. Косачеві та іншими авторами приділено настімісті тільки по одному рядку. Цілком несправедливо КЮ розцінє творчість початківців - молодих письменників Балка, Брика та інш., як „інвазію графоманів”. Загалом ця стаття-каталог нічого не дає для з'ясування підсумків минулого літературного року.

Погано! Й недбало зредагуваний відділ історичного календаря. Подаючи дати деяких другорядних історичних подій, редакція не назначає наявністю тільки по одному рядку. Цілком несправедливо КЮ розцінє творчість початківців - молодих письменників Балка, Брика та інш., як „інвазію графоманів”. Загалом ця стаття-каталог нічого не дає для з'ясування підсумків минулого літературного року.

про дати народження таких письменників як М. Зеров, С. Сфремов та інш., дати народження або смерти Л. Мартовича, А. Любченка, М. Черемшини, О. Олеся (дата смерти), А. Свидницького, дати смерти Г. Косинки, Є. Плужника О. Ольжича, О. Теліги, Ю. Липи і багатьох, багатьох інших.

Деякі дати цілком неправильні. Кожному школяреві відомо, що Леся Українка народ. 25. 2. 1871 року, в календарі ж читаємо і очам не віremо: 24. 2. 1872 пом. поет. Леся Українка”. Олена Пчілка народи лася 29. 6, а не 18. 6. М. Коцюбинський нар. 17. 9, а не 5. 9. Такі „недогляди” у МУР’ївському виданні під маркою „Золотої брами” абсолютно недозволенні.

П. В.-ч.

ЛІСТУВАННЯ ВСІМА МОВАМИ

На основі рішення Координаційного Комітету Контрольної Влади в Берліні від 15 січня ц. р. можна вживати всіх мов у лістуванні в Німеччині і з Німеччини за кордон. Одночасно Комітет 4-х окупаційних держав у Берліні дозволяв приклади пакетів з усіх країн, що належать до світового союзу, до всіх 4-х окупаційних зон Німеччини.

З НОВИХ ВІДАНЬ

Л. Зизаній: Лексіс 1596-1946. стор. 23. Фототипічне перевидання першого українського друкованого словника з нагоди 350-літнього ювілею. Перевидано за критичним виданням акад. М. Возняка з „Записок Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові” том 102, за 1911 рік. Мистецька обговорка роботи І. Твердохлібової. Ціна 4 нім. м.

СВІТАНИЙ

Вийшов друком літературний альманах „Світання” ч. 4-5. На зміст складаються вірші Ю. Клене, С. Вереса, М. Ореста, Л. Лимана, перекладні вірші з Гофманстала, К. Ф. Маєра та Єредіа, Статті Володимира, В. Державина, С. Г. і П. Д. стельбтарта.

Замовляти і набувати у кольпортерів і в книжкових кiosках, а також в Адміністр. „Нашого Життя”

Театр

„ХМАРА” на сцені театру імені ЛІСЕНКА в ГАНОВЕРІ

Після довгої перерви молоді сили Гановерської театральної студії під керівництвом і режисурою Терлецького виступали на тaborovій сцені, показавши тaborянам „Хмару”, народну драму на 5 дій.

Щодо характеристики дієвих осіб то слід відмітити справжню мистецьку гру Антона Рибіцького в ролі Семена Карого. Також гарно виконували свої ролі Віра Іванченко в

ролі Кулини та Наталка Пчілка в ролі Горпини. Оксана Грінченко в ролі Настусі, не опанувала трагічної частини ролі, хоч дві перші дії грала бездоганно. Тут їй допомогли відроджені веселість і природня дівоча наявність.

Декорація сцени та костюми, гарно змайстровані краєвиди сільської місцевості, милували очі глядача.

Вол. Орл.

перетворити ті зовнішні впливи на інтергальну складову частину своєго складного й винятково багатогранного стилю, що він скрізь лішається позначенням печатю глибоко персональної творчості. Нарешті, обидва характеризуються великою мистецькою продуктивністю і, попри високий свій літературний смак і естетизм слова, несхильні до дефінітивного вишлюфування кожного рядка та кожного твору, і че рез це література спадщина обох (зовсім незалежно від суцільної по літично зумовленої халтури останнього десятииріччя в публікаціях М. Рильського) міститеме чимало фрагментарного, недовершеного, або й засадничо другорядного зокрема, в творах більшого розміру, як от „По слані” Є. Маланюка і ліроєпічні поеми М. Рильського. Обидва не належать до тих поетів, що прагнуть у кожному творі остаточної і зразкової естетичної досконалості; обидва дбають не про сам лише іманентний поетичному творові артизм, а й про певну - хоч і вільну найменшої вульгаризації- міру інтелектуальної приступності твору для погляду ширших кіл кваліфікованого читача. Коротче кажучи, обидва є не для маси, а для еліти, проте широкі, а не спеціально літературно-академічної (отут, можлива річ, не зважив буде зстергти, що до естетичної вартості поезії це жадного стосунку не має: лірика Є. Плужника, приміром, існує для всіх, а лірика О. Ольжича- для найвужчої еліти, а геніальні- обидві).

Всі ці риси становлять мабуть не відмінну передумову для того, щоб письменник міг гідно репрезентувати

„трагічному оптимізму” та іншим модним на свій час наївностям (які він мають почасти й цирко по діляв), хоч бу як послаблював він артистичну виразність власних віршів надуманими й неперекональними абстракціями— приміром, після світоглядово дискусійних- прите якихже довершених своюю гравичною чіткістю!- надхненіх констатаций:

Розтерзані хірургом речі, отвертій механізм часу- все ясно, і школа перечить, чи марно проклинати красу.

Вже знаєм, що було я буде, п'ємо прозорий яд знаття, що все тваринні будуть люде,

що все рослинніше- життя, закінчуєчи вірш силуваним слово сплетом взаємно суперечних прозаїзмів:

Та мудра сліпота стихій знайде свій шлях під гуркіт гроз,

і Божий дух ентелихії прослеє космосом хаос

(„По кожній страті”) - попри все те „людське й занадто людське” в надмірно раціоналізованому потоці творчості, стихійний трагізм великого естета раз-у раз ламає всі завади штучних і злободінних мудрувань і виступає в своїй неперевершенній мистецькій монументальності:

Ні. Не знайти. Ніхто не знає, ніхто не чуває Твоїх плачів.

Біля всесвітнього Сина, як завше: золото й мечі.

(„Під чужим небом”)

Якими ж дрібними й незначущими видаються нам насьогодні, суп-

УКРАЇНСЬКІ ВИКЛАДИ В АМЕРИЦІ

В Колумбійському Університеті в 1946-47 році вперше в історії університетів в Америці заведено виклади української літератури. Викладає відомий знавець української мови й літератури, проф. Манінг.

СПОРТ

В середу 1 січня 1947 року Ф. К. „Україна” переможно розпочав сезон Нового Року високою виграною з Фенікс (Карлсруе), що грає в Південнімецькій Оберлізі.

Широко розрекламований німцями, цей матч зібрав до 6000 глядачів, хоч погода рішуче не сприяла ні змагунам, ні зацікавленням.

„Україна” виступала в такому складі: Куц, Мікльош, Скоцен 1, Лицавка, Стецьків, Мотак, Куцан, Вареха, Скоцен II, Банах, Макар.

Перша половина гри була відзначена обостреною пробою сил, при чому перевага нашої одинадцяти була цілком очевидною і принесла два голі, заслужених жертовною грою. В другій половині німці за всяку ціну пробували прорватися до наших воріт. Підтримувані співчутливими і часто вимогливими вигуками з трибун, що заохочували забити „один гоноровий”, противники докладали великих зусиль, що бодай перевалилися наше поле. Добре злагодженою співдією всіх наших одинадцяти, з яких тільки відрізнили крацу і жертвотворницьку гру будь-кого, всі ті спроби зведено на нівці. Давні змагуни „України” ОСТАП СТЕЦЬКІВ, що вперше на еміграції виступив у коліях свого клубу, показав солідну підготовленість, виразно по значену рисами майстерності, яка в недалекому майбутньому жде цього молодого роками, але солідного футbolista.

Ворота здобули: Скоцен II-2, Макар 1, Банах 1.

Українських змагунів сердечно вітали з перемогою представники Української громадськості, працівники УНРРПА з Карлсруе, Еттлінгену і Штутгарту, що спеціально прибули на ці змагання, та німецькі спортивні.

Останні подарували тріумфуючі одинадцяті китицю живих квітів.

МТ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Мр. М. Якубович, Чикаго, ЗДПА.

Вашого листа одержали. Часописи висилатимемо Вам що місяця пачками, для Вас і до дальнього розповсюдження.

Бол. Орл.

ОГОЛОШЕННЯ

НОВИЙ

І КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ для перекладачів при Українськім Вільпім Університеті в М